Oświadczenie złożone
przez senatora Grzegorza Fedorowicza
na 43. posiedzeniu Senatu
w dniu 16 października 2025 r.

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Marcina Kierwińskiego

Zwracam się do pana z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat ewentualnych prac prowadzonych w resorcie spraw wewnętrznych i administracji bądź w innych właściwych ministerstwach w zakresie ujednolicenia rozwiązań i reformy systemu emerytalnego funkcjonariuszy służb mundurowych. Szczególną uwagę kieruję na konieczność uwzględniania okresów pracy osób, które zakończyły służbę i podjęły dalszą pracę zawodową w sektorze cywilnym.

Obecny stan prawny budzi istotne wątpliwości natury systemowej i społecznej. Emerytowani żołnierze zawodowi oraz funkcjonariusze służb mundurowych, którzy rozpoczęli służbę przed 1 stycznia 1999 r. i po jej zakończeniu kontynuują aktywność zawodową poza formacjami mundurowymi, są zobowiązani do odprowadzania składek emerytalnych i rentowych. Niestety, osoby te nie mają obecnie możliwości przeliczenia swojej emerytury mundurowej z uwzględnieniem dodatkowego okresu pracy w sektorze cywilnym. Powoduje to sytuację, w której, mimo płacenia składek, nie mogą realnie skorzystać z dodatkowo wypracowanego kapitału emerytalnego.

Tymczasem emeryci cywilni, którzy również kontynuują pracę zawodową, mają możliwość przeliczenia i zwiększenia swojego świadczenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Brak analogicznych rozwiązań w odniesieniu do byłych funkcjonariuszy powoduje nierówność w traktowaniu obywateli, która stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa.

Na potrzebę zmian wskazuje także sytuacja funkcjonariuszy przyjętych do służby po 1 stycznia 1999 r., a przed 2013 r. Osoby te, pomimo posiadania wcześniejszego stażu pracy cywilnej, nie mogą go zaliczyć do okresu służby mundurowej na podobnych zasadach co funkcjonariusze przyjęci do służby przed 1 stycznia 1999 r. W praktyce powoduje to, że wiele osób po osiągnięciu 15-letniego stażu pracy, uprawniającego do przejścia na emeryturę mundurową, decyduje się na odejście ze służby, by w kolejnych latach dodatkowo wypracować sobie drugą emeryturę w systemie powszechnym. To rozwiązanie jest niekorzystne zarówno dla funkcjonariuszy, jak i dla państwa, które boryka się z rosnącymi problemami kadrowymi w służbach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne. Zmiana wprowadzona dla funkcjonariuszy przyjętych do służby w okresie 1999–2003 częściowo rozwiązuje problem tej grupy, ale jednocześnie różnicuje środowisko mundurowe. Ponadto funkcjonariusze przyjęci do służby po 1 stycznia 2013 r., którzy nabywają uprawnienia do przejścia na emeryturę mundurową po osiągnięciu 25-letniego stażu pracy, także nie mają możliwości doliczania stażu pracy cywilnej.

Rozwiązaniem w kwestii ujednolicenia przepisów systemu emerytalnego dotyczącego funkcjonariuszy przyjętych do służby po 1 stycznia 1999 r. mogłoby być rozwiązanie dające wszystkim funkcjonariuszom prawo wyboru co do doliczania do podstawy emerytury okresu składkowego w powszechnym ubezpieczeniu społecznym pod warunkiem spełnienia 1 z 2 przesłanek: posiadanie stażu 25 lat służby lub posiadanie uprawnień emerytalnych i ukończony pięćdziesiąty piąty rok życia.

Dlatego zwracam się z prośbą o przedstawienie stanowiska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w powyższej sprawie. Czy podejmowane są działania legislacyjne mające na celu uregulowanie tej kwestii w sposób sprawiedliwy i motywujący do dłuższej służby? Jeżeli tak, to proszę o informację, na jakim etapie znajdują się prace i jakie są ich główne założenia. W przypadku braku takich czynności proszę o rozważenie inicjatywy międzyresortowej, która obejmowałaby również Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Ministerstwo Sprawiedliwości, zgodnie z zakresem kompetencji poszczególnych resortów.

Z poważaniem
Grzegorz Fedorowicz
senator RP